

1. Oldja meg a lineáris egyenletrendszert. (5 pont)

$$\begin{aligned}x_1 - 7x_2 + 6x_3 &= 5 \\5x_2 - 4x_3 &= -2 \\4x_1 + 2x_2 &= 8\end{aligned}$$

Megoldás. Végezzünk a kibővített mátrixon Gauss-eliminációt:

$$\left[\begin{array}{ccc|c} 1 & -7 & 6 & 5 \\ 0 & 5 & -4 & -2 \\ 4 & 2 & 0 & 8 \end{array} \right] \xrightarrow{s_3 - 4s_1} \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & -7 & 6 & 5 \\ 0 & 5 & -4 & -2 \\ 0 & 30 & -24 & -12 \end{array} \right] \xrightarrow{s_3 - 6s_2} \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & -7 & 6 & 5 \\ 0 & 5 & -4 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right].$$

Az együtthatómátrix rangja 2 és az ismeretlenek száma 3, emiatt egy ismeretlen tetszőlegesen megválasztható. A megoldás: x_3 tetszőleges, $x_2 = \frac{-2+4x_3}{5}$, $x_1 = 5 - 6x_3 + 7x_2 = \frac{11-2x_3}{5}$.

2. Írja fel az $f(x, y) = e^{x+x^2-y}$ függvény grafikonjának $P(0, 0)$ ponthoz tartozó érintősíkjának egyenletét. (5 pont)

Megoldás. A függvényérték a P pontban $f(0, 0) = e^0 = 1$. A parciális deriváltak

$$f'_x(x, y) = e^{x+x^2-y}(1 + 2x) \qquad f'_y(x, y) = -e^{x+x^2-y},$$

tehát $f'_x(0, 0) = 1$ és $f'_y(0, 0) = -1$. Az érintősík egyenlete tehát $z = 1 + x - y$.

3. Egy üzem xilofonokat és jojókat állít elő, x darab xilofon és y darab jojó előállításának költsége $x^2 + xy + y^2$ fabatka. Egy xilofont 5 fabatkáért lehet értékesíteni, míg egy jojót 4 fabatkáért. Mennyi xilofont és jojót állítson elő az üzem a lehető legnagyobb profit eléréséhez? (5 pont)

Megoldás. A profit $f(x, y) = 5x + 4y - (x^2 + xy + y^2)$, ennek maximumát keressük. A parciális deriváltak

$$f'_x(x, y) = 5 - 2x - y \qquad f'_y(x, y) = 4 - x - 2y,$$

az $f'_x(x, y) = f'_y(x, y) = 0$ egyenletrendszer megoldása $x = 2$, $y = 1$. Ez valóban minimumhely, mert

$$\begin{bmatrix} f''_{xx} & f''_{xy} \\ f''_{yx} & f''_{yy} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ -1 & -2 \end{bmatrix}$$

determinánsa $(-2) \cdot (-2) - (-1) \cdot (-1) = 3 > 0$ és a főátló elemei negatívak. Tehát az üzemnek 2 xilofont és 1 jojót érdemes előállítania.

4. Határozza meg a $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{9 \cdot 2^n + 2 \cdot 3^{n+1}}{5^n}$ sor összegét. (5 pont)

Megoldás.

$$\begin{aligned}\sum_{n=1}^{\infty} \frac{9 \cdot 2^n + 2 \cdot 3^{n+1}}{5^n} &= \sum_{n=1}^{\infty} \left[9 \left(\frac{2}{5} \right)^n + 6 \left(\frac{3}{5} \right)^n \right] \\ &= 9 \cdot \frac{2}{5} \cdot \frac{1}{1 - \frac{2}{5}} + 6 \cdot \frac{3}{5} \cdot \frac{1}{1 - \frac{3}{5}} = 6 + 9 = 15.\end{aligned}$$